

Přehled judikatury pracovního práva za rok 1933 a 1934.

(Dokončení.)

VI. Domovníci.

1. Pojem.

224. Nejde o domovnícký poměr, jestliže před-
mětem smlouvy bylo vykonávání veškerých prací
spojených s udržováním pořádku, čistoty a bez-
pečí na pozemku (tennisovém hřišti), majetku
klubu a majetku členů klubu (986).

2. Odměna.

225. Smlouvu, podle níž se domovník zava-
zuje konati za úhrnkovou odměnu vlast-
níku domu za trvání domovníckého poměru i
další služby k ryze domovníckým povinnos-
tem nenáležící lze platně uzavřítí jen tehdy,
jsou-li tyto zvláštní služby v úhrnkové odměně
přiměřeně honorovány. Smlouva tomuto poža-
davku nehovící je podle § 879 obč. zák. nicotná.
Domovník může se domáhati náhrady za tyto
zvláštní úkony na druhé straně, jimiž je tato
obohacena, prokáže-li, že všemi výhodami mu
udělenými nebyl v náležitě výši odměněn, že mu
totiž kromě úplaty za domovnícké práce bylo
méně zapláceno, než činí mzda za tyto další úko-
ny v místě obvyklá. (687).

226. Nárok na odměnu za otvírání
domu přísluší přímo a výhradně proti tomu,
jenž si dává domovní dveře otvíratí (687).

227. Domovník má nárok na klíčové proti
vlastníku domu jen tehdy, šlo-li o lidi je-
ho domácnosti, nebo takové, kteří na jeho pří-
kaz, s jeho svolením nebo v jeho zájmu se měli
dostavit do domu. Dotčený nárok domovníkův
lze jinak upravití jen písemnou smlouvou (687).

228. Kdo zboural svůj dům před uplynutím
doby, na kterou byl sjednán poměr domovní-
cký, a tím způsobil, že domovníkovi ušly poplat-
ky, které by byl býval vybral od nájemníků po
zbývající dobu domovníckého poměru, jest po-
vinen mu je nahradit jen v případě, že zbourání
stalo se v úmyslu domovníka poškodit (Úr. sb.
1645).

229. Zák. č. 314/1920 o exekuci na platy
a služné zaměstnanců, vztahuje se i na platy do-
movnické; exekuci tu však nelze omezití na 1/2
pohledávání domovníka jen za úklid v domě a na
chodníku a na poplatek za klíče od domovních
dveří, nýbrž jest přihlížeti k celkovým požitkům
domovníkovým se započtením hodnoty
za domovní byt (796).

3. Naturální byt.

230. Domovník má nárok na bezplatný byt a
nemůže se vzdátí tohoto svého nároku; smlouva
o úplatě za domovnícký byt jest nicotná (795).

4. Skončení pracovního poměru.

231. Výpověď domovníka ze služby může se
platně státí soukromým dopisem (Úr. sb. 1645).

232. Výpověď domovníka společného domu
není důležitou změnou, nýbrž úkonem řádné
správy (688).

233. Jestliže domovník proti kratší než třímě-
síční výpovědní době nepodal námitky podle
§ 10 odst. 2 zák. č. 82/1920, podrobil se této vý-
povědi (Úr. sb. 1645).

C. Pracovní doba.

I. Pracovní doba.

1. Rozsah.

234. Zákon o osmihodinové pracovní době ze
dne 19. prosince 1918, čís. 91 Sb. z. a n., se vzta-
huje i na hostinské a kavárenské podniky (868).

235. Hajný ve státních lesích, který má denní,
týdenní nebo měsíční plat, není vyňat z ochrany
zákona o osmihodinové pracovní době (740).

2. Dvanáctihodinová doba pracovní.

236. Noční hlídač továrního podniku patří do
skupiny osob uvedených v druhém odstavci § 12
zák. č. 91/1918 Sb. z. a n. (493).

237. Použití druhého odstavce § 12 zák. není
vyloučeno tím, že zaměstnanec koná hlídkovou
službu v noci a že z 12 hodin odpočinku, náležejí-
cích zaměstnanci podle § 12 zák., nepřipadá
aspoň 8 hodin na nepřetržitý noční klid (493).

238. Výnos ministerstva sociální péče ze dne
21. března 1919, čís. 4751/III.-19, pokud ve vy-
světlivkách k § 12 zák. čís. 91/1918 uvádí, že
pod ustanovení druhého odstavce § 12 jest počí-
tati také pomocné atd., jest ve shodě s tímto zá-
konem (493).

3. Týdenní přestávka.

239. Povolení nepřetržitého provozu (ve sla-
dovnách) znamená, že podniku jest povoleno
jako výjimka z dvaatřicetihodinového klidu, sta-
noveného v prvním odstavci § 4 zákona, aby k
vůli vystřídání směn prodloužil denní, pokud se
týče týdenní pracovní dobu, stanovenou v § 1
zákona, pod podmínkou, že dvaatřicetihodinový
klid případně zaměstnanci vždy aspoň třetí tý-
den na neděli a že hodiny, o něž při střídání za-
městnanců práce v týdnu bude přesahovati 48
hodin, budou jim při výplatě mzdy počítány jako
práce přes čas (741).

4. Pomocné práce.

240. »Pomocnými pracemi« jsou pracovní vý-
kony, jež se i svou podstatou i dobou, jež jest
pro jejich obstarávání vyměřena, odlišují od
vlastních prací, souvisících přímo s určením
podniku. Spadá sem i úklid obchodu a dílny po
skončení práce a roznesení hotových výrobků a
odnesení pošty (917).

241. Práce před otevřením a po uzavření ob-
chodu, obsahující ranní a večerní úklid v ob-
chodě, čištění závodních místností, otevírání a
zavírání obchodu, jsou pracemi »pomocnými«
(919).

242. »Pomocné práce«, pokud přesahují pra-
videlnou pracovní dobu, jsou dovolenou prací
přes čas, kterou lze odměňovati paušálně (917,
919).

5. Práce přes čas.

243. Kdo nebyl placen podle své pracovní doby
a za svou práci, nýbrž za obstarání výkonů pro-
vedených v určitém časovém období, takže jde
ve skutečnosti o smlouvu o dílo, nemůže z usta-
novení zákona č. 91/1918 Sb. z. a n. vyvozovati
pro sebe nárok na další zvláštní odměnu za to,
že při tom pracoval déle než osm hodin denně
(915).

244. Zaměstnanec nemůže se domáhat úplaty za práci přes čas, kterou konal z vlastního popudu, bez příkazu a vědomí zaměstnavatele a případně bez jeho dodatečného schválení (918).

245. Není nutné, aby práci přes čas nařídil sám zaměstnavatel, nýbrž může tak učiniti i jeho orgán, jež zaměstnavatel buď k tomu zvláště zmocnil, aneb kterého pověřil správou závodu neb určité části závodu tak, že ve správě je zahrnuto i oprávnění naříditi práci přes čas (1023).

246. Není třeba, aby zaměstnanci byla práce přes čas výslovně zvláště nařízena; stačí, když zaměstnavatel nebo jeho dotčený orgán o ní věděl, aneb podle rozsahu a druhu práce a pod. o tom věděti musel (1023).

247. Podklad nároku na odměnu za práci přes čas (časový rozsah práce přes čas) nemůže soud posuzovati podle § 273 c. ř. s. podle volného uvažování, nýbrž jen podle výsledků jednání a dokazování (919).

a) dovolená práce přes čas

248. Paušalování odměny za práce přes čas tím způsobem, že odměna za případné práce přes čas je zahrnuta ve smluvené odměně za veškeré práce, jež je zaměstnanec povinen konati podle služební smlouvy, není zakázáno a je přípustným a vhodným způsobem odměňování služeb, které nelze pro jejich měnivost ohraničiti určitým počtem pracovních hodin a které zaměstnavatel nemůže spolehlivě kontrolovati (742).

249. Byla-li práce přes čas úředně povolena, mohlo býti ujednáno, že má býti odměněna zpropiťným, jehož se zaměstnanci v těchto hodinách dostane (869).

250. Ak bol služobný pomer založený na kolektívnej smluve, v ktorej bolo stanovené, že prácu prez čas treba bezpodmínečne zaplatiť, a zamestnanec poberal plat väčší, než bol stanovený v onej kolektívnej smluve, treba mať za to, že bol zvýšeným platom honorovaný za prácu prez čas (972).

251. Zaměstnanec Společnosti brněnských populických drah elektrických, dav si vyplatiti jednorázovou výpomoc, jež podle vyhlášky měla býti i náhradou za odpracované hodiny nad zákonnou pracovní dobu, dal najevo, že souhlasí s dohodou o náhradě za hodiny přes čas do té doby odpracované (973).

b) zakázaná práce přes čas

252. Nebylo-li konání prací přes čas úředně povoleno, nemůže zaměstnanec žádati odměnu za ně podle zákona č. 91/1918 Sb. z. a n., nýbrž náhradu pro bezdůvodné obohacení zaměstnavatele (745).

253. I když nebylo zaměstnavateli uděleno povolení k práci přes osmihodinovou pracovní dobu (zákon ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 Sb. z. a n.), může se zaměstnanec domáhati na zaměstnavateli odměny za práci přes čas z důvodu bezdůvodného obohacení zaměstnavatele (748, 797, 798).

254. Stačí, přednesl-li žalobce ve sporu a nabídl o tom důkazy, že vykonal pro žalovaného jako svého zaměstnavatele práci v pracovních hodinách přes čas a že za ně neobdržel zaplacení, o domáhal-li se na žalovaném, aby mu za ně zaplatil (748, 797).

255. Skutkový přednes žalobcův, že vykonal pro žalovanou banku, jako svoji zaměstnavatelku, uložené mu práce přes čas, za něž neobdržel úplaty a proto se domáhá na ní, aby mu za ně zaplatila, postačuje úplně jako žalobní důvod k opodstatnění nároku s hlediska obohacení žalované a poškození žalobce (916).

256. Nebyla-li práce přes čas povolena úředně, šlo o práci zakázanou a každá smlouva o takovéto práci je nicotnou podle § 879 obč. zák., neplatná jest i dohoda, kterou byla odměna za ni paušalována, ať se stala výslovně nebo konkludentním činem (916, 988).

257. Okolnost, že zaměstnanec po celou dobu, co byl zaměstnán, nepožadoval odměnu za nepovolené práce přes čas a zvláště ji neúčtoval v měsíčních výkazech, neopodstatňuje ještě o sobě závěr, že se zaměstnanec chtěl úplaty za mimořádné úkony vážně a svobodně zříci, šlo-li o zaměstnance hospodářsky na zaměstnavateli závislého, jenž se mohl důvodně obávati, že bude jinak ze zaměstnání propuštěn a vydán nebezpečí nezaměstnanosti a bídy, tím spíše, kladl-li zaměstnavatel velkou váhu na brzké ukončení prací zaměstnanci svěřených a pobízel-li ustavičně k jejich urychlení (798).

258. Šlo-li o zakázanou práci přes čas, nelze mluvit o obohacení zaměstnavatele na úkor zaměstnance, dostalo-li se zaměstnanci za ni přiměřené náhrady v celkovém jeho platu (stravě a účasti na zpropiťném) úhrnkově (869).

259. Výši odškodného za práce konané přes čas může určit soud za podmínek § 273 c. ř. s. podle volného uvažování (988).

c) práce přes čas v noci.

260. Bola-li práca, trvajúca denne prez 8 hodín, pôvodne len predĺžením dennej pracovnej povinnosti a za túto bol smluvený úhrnný plat, nelze tento vzťahovať aj na prácu nočnú, ktorú strany pri uzavieraní pracovnej smluvy na mysli nemaly. (689).

261. Byl-li smluven úhrnný plat za řádnou práci a práci přes čas, konanou za dne, nelze jím odměňovati také noční práci přes čas, která podstatně se liší od práce denní (506).

II. Noční práce.

262. Zákaz noční práce § 8 zák. č. 91/1918 vztahuje se pouze na osoby zaměstnané v poměru námezdním, nikoli také na zaměstnavatele a příbuzné, kteří nejsou k němu v poměru námezdním (618, 619).

263. V podnicích pelkařských, které nejsou podniky nepřetržitě provozovanými, jest noční práce, nejde-li toliko o přechodní opravu závadného zařízení při nastalých poruchách, vůbec zakázána. Na tomto zákonném zákazu nebylo ničeho změněno ani výnosem min. soc. péče ze dne 1. X. 1921, č. 3042/G ani výnosem ze dne 9. května 1927, č. 2580/III/D/1927, které nejsou provedením § 8, odst. 2., zák. č. 91/1918 (536).

III. Nedělní klid.

264. Nedělní klid v živnosti hostinské, provozované spolu s obchodní živností prodeje uzenářského zboží? (Boh. A 11.169).

D. Zájmové zastoupení zaměstnanců.

a) Závodní výbory.

I. Podmínky zřízení.

265. Za »závod« ve sm. zák. 330/21 lze pokládati toliko soubor provozních prostředků téhož podnikatele, k němuž všichni zaměstnanci závodní jsou v poměru pracovním. Lhostejno, zda podnikatel je sám vlastníkem prostředků provozních, či disponuje-li jimi na základě nějakého soukromoprávního poměru k jejich vlastníku (477).

266. K úsudku, zda t. zv. akordant je podnikatelem samostatným, či je-li organicky včleněn do závodu majitelova, lze dospěti jen uvažováním všech složek právního poměru akor-

dantova v jejich souboru a vzájemném vztahu (477).

II. Volby.

267. Každý volič může v řízení o volbách do závodního výboru dělníků a zřizenců bez ohledu na svoji skupinovou příslušnost vytýkat, že nebyl dodržen předpis § 7 zák. o záv. výbo-rech, nebyl-li zvolen aspoň jeden člen ze sku-piny menšinové (877).

268. Přítomností zástupce správy závodu při volbě závodního výboru a při skrutiniu nebyl porušen ani předpis zákona č. 330/1921 ani volebního řádu (878).

269. V řízení o námitkách proti volbě závodního výboru je stranou nejen stěžující si za-městnavatel, nýbrž i členové a náhradníci zá-vodního výboru, jichž se námitky proti volbě dotýkaly (477).

270. Výtka nedostatku zjištění, zda závada volebního řízení měla nějaký vliv na výsledek volby, může být v soudní stížnosti jen tehdy uplatněna, jestliže již v řízení správním byla namítána (477).

III. Působnost.

271. Závodní výbor jest oprávněn za účelem kontroly vyplácených mezd vyzvat vyhláškou dělnictvo závodu, aby při nejbližší výplatě ode-vzdalo své mzdové listky nejbližšímu členu zá-vodního výboru (613).

272. Při hromadném propuštění z důvodů, le-žících mimo individuální poměr pracovní, pří-slouší závodnímu výboru toliko právo poradné, nikoli také právo odporu proti propuštění jed-notlivců. Na toto právo poradní jest však závodní výbor omezen jen, jde-li o propuštění z příčin mimo pracovní poměr ležících. Takovými příči-nami mohou být nejen úplné nebo částečné za-stavení závodního provozu, nebo zavedení tech-nik nebo metod pracovních, nýbrž i volné roz-hodnutí podnikatelovo, přivoděné jeho osobními poměry (824, 825, 870, 920, 989).

273. K výkladu pojmu »propuštění hromadné« (824, 825, 870).

274. Propuštění 15% úhrnného stavu zaměst-nanců (825).

275. K pojmu hromadného propuštění náleží též časová jednotnost propuštění a nelze uznati za opatření časově jednotné, jde-li o řadu pro-puštění, jež rozvržena jsou na poměrně dlouhé období časové (825).

276. Současné propuštění většího počtu za-městnanců může mít povahu hromadného pro-puštění ve smyslu § 3, lit. g), odst. 1. zák. čís. 330/1921 Sb. o závodních výbo-rech i tenkrát, jestliže ani celý závod, ani jednotlivé jeho oddě-lení práci nezastavily. Ani okolnost, že po pro-vedeném propuštění většího počtu zaměstnanců byly opět přijaty pracovní síly jiné, není sama o sobě ještě způsobilá odejmouti povahu propu-štění hromadného (870).

IV. Ochrana členů závodního výboru.

277. Ochrana člena závodního výboru vztahuje se na jakýkoli jednostranný volný projev zaměstnavatelův, směřující k rozvázání pracovního po-měru, bez ohledu zda tato dispozice jest ozna-čena jako výpověď, propuštění či vysazení z práce (879).

278. Vysazení z práce na dobu neurčitou bez jakéhokoliv nároku na mzdu jest pokládati za rozvázání pracovního poměru (879).

279. Vysazení z práce na dobu přesně vyme-zenou nelze samo o sobě klásti na roveň rozvá-

zání pracovního poměru, vyjma případ, že vy-sazení má potrvati po dobu tak dlouhou, že by v praktickém svém účinku odnímalo zaměstnanci trvale podmínky existenci (879).

280. Dosud nezvolený kandidát členství v zá-vodním výboru nepožívá ochrany § 22, odst. 2. zák. o záv. výbo-rech (707).

V. Zbavení funkce.

281. Aby člen závodního výboru mohl být z-baven funkce podle § 21, lit. c), zák. o záv. výb., musí tu být především porušení povinností pří-náležejících člena záv. výboru a za druhé musí toto porušení být porušením hrubým (613).

282. Členové závodního výboru mají k podni-kateli nejen povinnost mlčenlivosti (§ 3/III, § 6/II), nýbrž i povinnost nezasahovati do správy a provozu závodu samostatnými nařízeními a vykonávati veškeré jim příslušející úkony tak, aby chod závodu neutrpěl újmy (§ 3/II), jakož i povinnost dbáti při výkonu svých funkcí toho, aby pořádek a kázeň v závodě nebyly porušeny (§ 3, lit. f)). Porušení těchto povinností může být za okolností kvalifikováno jako hrubé ve smyslu § 21, lit. c) (613).

VI. Zánik závodního výboru.

283. Podle § 25 lit. b) zák. o záv. výbo-rech závodní výbor se zrušuje sice zastavením čin-nosti závodu ihned, avšak jen, jde-li o zastavení činnosti závodu na dobu delší jednoho měsíce a je-li možno z okolností případu souditi, že zasta-vením činnosti závodu potrvá po dobu delší jed-noho měsíce (880).

VII. Rozhodčí komise.

1. Jmenování přísedících.

284. Z ustanovení § 29, odst. 3. a 4. nař. č. 2/22, nelze dovoditi právo odborové organisace zaměstnavatelské (zaměstnanecké) kontrolovati, zdali jmenování přísedících, provedené k návrhu odborové organisace zaměstnanecké (zaměstna-vatelské), je ve shodě se zákonem (513).

2. Příslušnost.

285. O mezích kompetence rozhodčí komise podle zák. o záv. výbo-rech ve sporech o propu-štění dělníka (876).

286. Rozhodčí komise je příslušna vysloviti, že propuštěný zaměstnanec nesměl být z práce propuštěn bez souhlasu rozhodčí komise (708).

287. Protest záv. výboru proti propuštění za-městnance z práce, podaný podle § 3, lit. g) zák. o záv. výbo-rech, nemůže rozh. komise od-mítnouti z důvodu své nepřislušnosti, třeba rozhodčí komise má za to, že ochrana cit. ustanovení se na daný případ propuštění z práce ne-vztahuje (646).

288. Řízení je podstatně vadné, odmítne-li roz-hodčí komise stížnost záv. výboru do propuštění dělníků z práce, pro svoji nepřislušnost, poně-vadž po jejím názoru byl důvod k propuštění po-dle § 82 živn. ř. »pravděpodobně« dán (799).

289. Rozhodčí komise podle zák. o záv. výbo-rech není příslušna rozhodovati individuální spory vzniklé mezi zaměstnavatelem a zaměstnan-cem z pracovního poměru (Boh. A 11.369).

290. Rozhodčí komise podle zák. o záv. výbo-rech není příslušna vysloviti, že zaměstnavatel je povinen propuštěného zaměstnance přijmouti zno-vu do práce a nahraditi mu ušlý zisk (708).

291. Rozhodčí komise podle zák. o záv. výbo-rech není příslušna rozhodovati meritorně o ná-vrhu záv. výboru, aby propuštění člena záv. vý-

boru bylo prohlášeno za neplatné, poněvadž se stalo bez souhlasu rozh. komise (690).

292. Rozhodnutí, kterým se zrušuje vysazení člena závodního výboru a ukládá zaměstnavateli, aby vysazenému členu závodního výboru nahradil úslou mzdu, vymyká se z příslušnosti rozhodčí komise (879).

293. V případě hromadného propuštění z příčin mimo pracovní poměr ležících nepřísluší závodnímu výboru právo odporu podle 2. odst. § 3 lit. g) zák. o závodních výborech, a proto také není rozhodčí komise — podá-li v takovémto případě závodní výbor odpor přece — příslušna věcně o něm rozhodovati (870, 920).

3. Řízení u rozhodčí komise.

a) strany.

294. V řízení o námitkách proti volbě závodního výboru je stranou nejen stěžující si zaměstnavatel, nýbrž i členové a náhradníci závodního výboru, jichž se námitky proti volbě dotýkaly (477).

b) jednání.

295. Skutečnosti stranami souhlasně přednesené lze považovati za nesporné (477).

c) vyřízení.

296. Otázku, zda písemný výrok rozhodčí komise podle zák. o závodních výborech, odpírající meritorní rozhodnutí o vzneseném k ní odporu závodním výborem, musí obsahovati i důvody rozhodovací, nelze posuzovati podle § 70 spr. ř. č. 9/1928, nýbrž podle § 411 civ. proces. řádu (989).

297. S námitkou, že byl dán důvod k propuštění zaměstnance bez výpovědi, je rozhodčí komise povinnou věcně se vypořádati, třebaže jí nepřísluší judikátní výrok o propuštění zaměstnance bez výpovědi (800).

298. Rozhodčí komisi nepřísluší, aby přezkoumávala hospodářskou správnost motivů, kterými podnikatel odůvodňuje hromadné propuštění (824, 825).

4. Řízení před nejv. spr. soudem.

a) příslušnost.

299. O mezích kompetence nss-u podle zák. o záv. výb. ve sporech o propuštění dělníka (876).

300. Odepře-li rozhodčí komise rozhodnutí o stížnosti závodního výboru do propuštění dělníků z důvodu, že jde o hromadné propuštění z příčin ležících mimo pracovní poměr, je stížnost na nss do tohoto výroku rozhodčí komise přípustna (824, 825, 870).

301. Rozhodnutí, jímž rozhodčí komise odpírá vydání rozhodnutí o soukromoprávním nároku, není vyloučeno z kompetence nejv. spr. soudu, i když meritorní rozhodnutí o nárocích práva soukromého jeho kognici podle § 105 úst. list. a zák. č. 217/25 nepodléhá (989).

302. Proti výroku rozhodčí komise o nároku zaměstnanců podle § 3 písm. g) zák. o záv. výborech není podle § 105 úst. listiny, zák. č. 217/1925 Sb. z. a n. a § 3 písm. a) zák. o spr. soudu stížnost na nejv. spr. soud přípustná (800).

b) stížnost.

303. Výtka nedostatku zjištění, zda závada volebního řízení měla nějaký vliv na výsledek volby, může být v soudní stížnosti jen tehdy uplatněna, jestliže již v řízení správním byla namítána (477).

304. Při stížnosti členů závodního výboru, podané k nss-u na nálezh rozhodčí komise, jímž stě-

žovatelé byli pro hrubé porušení svých povinností zbaveni funkcí v závodním výboru, jsou splněny oba předpoklady § 17 zák. o s. s. pro přiznání odkladného účinku (612).

5. Soudní kontrola (§ 105 ú. l.).

305. Nález rozhodčí komise, vydaný podle § 3 g) zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 330 Sb. z. a n., v mezích její pravomoci, nelze vůbec věcně zvrátiti, ani mezitímním určovací návrhem podle §§ 236, 259 c. ř. s. (1026), ani určovací žalobou (743).

306. Strana, dotčená rozhodnutím správního úřadu (rozhodčí komise) v soukromoprávních nárocích, může se domáhati nápravy ve výroku o těchto nárocích u řádného soudu jen žalobou (zákon ze dne 15. října 1925, čís. 217 Sb. z. a n.), nikoliv námitkami proti odpůrcově žalobě (1026).

b) Závodní a revírní rady.

307. Dozorčí moc báňského úřadu podle § 220 ob. zák. hor. vztahuje se také na zákon o záv. a revírních radách (801).

308. Seznamem výdělků jednotlivých pracovních družstev podle § 3, bodu 3, odst. 3. nař. č. 434/1920 Sb. rozumí se takový seznam, který umožňuje závodní radě plniti úkol, uložený jí v § 2 bodu 3 zák. č. 144/1920 Sb. o dohledu na provádění a dodržování mzdových a platových smluv. Neodporuje proto nařízení č. 434/1920 Sb., je-li uloženo podnikateli hor, aby v seznamu uváděn byl i počet vyfáraných směn (801).

309. Nařízení č. 434/1920 Sb., pokud ve svém § 2 bod 3 odst. 3. ukládá podnikateli hor, aby dodal předsedovi nebo místopředsedovi závodní rady po každé výplatě seznam výdělků jednotlivých pracovních družstev, je ve shodě s § 2 bod 3 zák. č. 144/1920 Sb. (801).

E. Trh práce.

I. Ochrana domácího trhu práce.

310. Služební smlouva, ujednaná s cizincem, není neplatná proto, že si zaměstnavatel neopatřil svolení úřadu k tomu, aby zaměstnával cizince (806).

311. Okolnost, zabránivší provedení díla, jež se přihodila na straně objednavatele (§ 1168 obč. zák.), nelze spatřovati v tom, že objednatel sdělil podnikateli (cizozemci), že žádal o pracovní povolení podle zák. č. 39/1928, ale že je neobdržel (551).

312. Prokurista vykonává zaměstnání ve smyslu zák. č. 39/1928. Lhostejno, že činnost prokuristy tuzemské firmy jest omezena na vedení prodejny v cizině (955).

II. Podporování nezaměstnaných.

313. Nárok na vydání členské knížky podle § 4, odst. 1., č. 2 zákona o státním příspěvku k podpoře nezaměstnaných přísluší členu bez rozdílu, zda z organizace sám vystoupil či zda byl vyloučen (632).

314. Ustanovení § 26 domovského zákona, č. 105/1863 ř. z. a § 2 zák. o opatrování chudých, č. 59/1868 čes. zem. zák., nebyla dotčena předpisy zákona o státním příspěvku k podpoře nezaměstnaných, č. 267/1921 Sb. z. a n., ve znění zákona č. 74/30 Sb., a vládn. nař. č. 79/1930 Sb., jímž se upravuje produktivní péče o nezaměstnané (993).

F. Pracovní soudy.

I. Příslušnost.

Justiční správa.

315. Rozhodovati o stížnosti přisedícího pracovního soudu proti nepřiznání ušlého v ýdělku je věcí justiční správy (831).

1. Všeobecná norma:

a) spory z pracovního poměru založeného soukromoprávní smlouvou.

316. Výlučná příslušnost pracovního soudu (resp. soudu okresního) nemá místa, jestliže žalovaný zaměstnavatel není československým státním příslušníkem a bydlí v cizině a jestliže také pracovní místo žalujícího zaměstnance jest v cizině. V takovém případě není překážky, aby strany podle § 104 j. n. podrobily spory ze smluvního poměru, pokud hodnota přesahuje 5000 Kč příslušnosti tuzemského krajského soudu (492).

317. Pracovní soudy jsou příslušny rozhodovati o všech nárocích, prýstících z pracovního, služebního nebo učebního poměru anebo souvisících s tímto poměrem, pokud je založen soukromoprávní smlouvou (588).

318. Příslušnost pracovního soudu je založená samým uzavřením služebnej smluvy, bez ohledu na to, či zaměstnanec místo nastúpil (928).

aa) p. s. je příslušným pro spory:
o mzdú (plat)

319. Před pracovní soud náleží spor o zaplacení mzdy za služby, jež konal žalobce pro žalovaného s jeho souhlasem a za něž dostával úplatu v naturáliích (491).

320. Jde o spor z poměru služebního, domáhá-li se syn na rodičích zaplacení odměny za práce, jež k jejich žádosti konal v jejich hospodářství (827).

o provisi obchodních zástupců

321. K příslušnosti pracovních soudů patří i spor o nárok obchodního zástupce na provisi, avšak jen za předpokladu, že nárok ten vyvstává z poměru služebního (pracovního) a že zástupce (agent) jest zaměstnancem firmy jím zastupované, tudíž nikoliv i v případech, kde obchodního zástupce jest považovati za samostatného podnikatele (obchodníka) (826; Rozh. 21. IV. 1934 RI 372/34, Richterzeitung str. 190/XVI).

o náhradu škody podle § 1157
obč. zák.

322. Před prac. soudy náležejí také spory o náhradu škody zaměstnavatelem podle § 1157 obč. zák. (621, 1029).

323. Do příslušnosti prac. soudu náleží spor o nárok služebně proti zaměstnavateli na náhradu škody, ježto ji ubytoval ve světnici vlhké, špatně větrané a vůbec zdraví velmi nebezpečné (588).

o zrušení služebního poměru

324. Pre spory o prepustenie člena závodného výboru je vecne príslušný pracovný súd (926).

325. Příslušnost vztahuje sa aj na spory, vzniklé z toho, že zaměstnavatel odoprel zaměstnanca prijat', alebo že zaměstnanec miesto nenastúpil (928).

o náhradu škody z porušení
přihlašovací povinnosti

326. Nárok zaměstnance proti (bývalému) zaměstnavateli na náhradu škody, ježto zaměstnavatel opomenul splniti přihlašovací povinnost, uloženou mu zákonem o sociálním pojištění, jest uplatňovati na pracovním soudě (571).

327. Pracovní soud je příslušný rozhodnouti o nároku na náhradu škody z porušení přihlašovací povinnosti u sociálně pojišťovacích ústavů (621, 1029).

bb) p. s. není příslušným:

328. Spor bývalého zaměstnance proti bývalému zaměstnavateli o náhradu škody za to, že bývalý zaměstnavatel nedal nebo dal pozdě reference o bývalém zaměstnanci firmám, u nichž se ucházel o místo, nepatří k příslušnosti pracovních soudů (871).

ježto jde o spor:
ze smlouvy o dílo

329. Jde o nárok ze smlouvy o dílo, jenž nespadá do příslušnosti pracovních soudů, domáhá-li se na žalovaném odměny za práce, které pro žalovaného obstaral ve věcech finančních, ten, kdo pro své znalosti finančního práva měl obstarávati žalovanému záležitosti z oboru berního, pokud se týče vůbec finančnice zákonodárství, pokud spadaly do kompetence berních úřadů (802).

330. Smlouvu kapelníka s majitelem kavárny lze po případě považovati za smlouvu o dílo. Nároky z takové smlouvy nelze uplatňovati u pracovního soudu (924).

331. Zavázal-li se kapelník k denním hudebním produkcím se svou kapelou v podniku za denní plat, stravu a byt, aniž bylo ve smlouvě ustanoveno, že majitel podniku vykonává vliv na soubor kapely, jde o smlouvu o dílo (nikoliv o smlouvu služební) a pro spor z tohoto poměru není p. s. příslušným (956).

332. Spor advokáta proti jeho klientu o zaplacení odměny a výloh nenáleží před pracovní soud (1125).

333. Spor advokáta s klientem o zaplacení odměny a výloh nepatří před pracovní soud, jenž projednával původní spor. Ustanovení § 94, druhý odstavec, j. n. platí jen pro příslušnost soudů řádných, nikoliv i pro příslušnost pracovního soudu (931).

ze smlouvy zmocnitelské

334. Smlouva o udělení a převzetí zastoupení obce při provozování kinematografické licence je smlouvou zmocnitelskou, nikoli služební. Nároky ze smlouvy té nelze uplatňovati na pracovním soudě (647).

ze smlouvy podsudnické

335. K příslušnosti pracovních soudů nenáleží spor ze smlouvy podsudnické, šlo-li podle obsahu smlouvy o činnost samostatného podnikatele (927).

z narovnání

336. Spory mezi zaměstnanci a zaměstnavateli o plnění na základě mimosoudní dohody nenáleží k příslušnosti řádných soudů (929).

337. Nejde-li již o pohledávku ze služebního poměru, nýbrž o pohledávku, jejímž právním důvodem jest dohoda učiněná po skončení tohoto poměru, není odůvodněna příslušnost pracovních soudů (623).

338. K příslušnosti pracovních soudů nenáleží spor zaměstnavatele se zaměstnancem o zaplacení vyinkasovaných peněz, opírá-li žalobní nárok o mimosoudní dohodu se zaměstnancem (622).

b) mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem.

339. Pro příslušnost pracovních soudů nestačí, aby spory z pracovního, služebního nebo učebního poměru, založeného soukromoprávní smlouvou, vznikly mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem, nýbrž se vyžaduje, aby též v době, kdy jsou vzneseny na pracovní soud, mezi oběma osobami trvaly (586, 709).

340. U pracovních soudů nemůže žalovati ten, komu byl nárok ze služebního poměru postoupen (924).

341. Přešla-li pohledávka postupem, nelze ji vymáhati na pracovním soudě. Lhostejno, že postupitel bude snad moci nepostoupený zbytek pohledávky vymáhati na pracovním soudě (586).

aa) zaměstnanec jako strana

342. V spore o žalobe právnych zástupcov zamestnanca proti bývalému zamestnavateľovi o náhradu škody pre neprihlásenie k penzijnému poisteniu nie je (vecne) príslušný pracovný súd (923).

343. Ve sporu o žalobě vdovy po zaměstnanci na bývalého zaměstnavatele zesnulého manžela o náhradu škody pro nepřihlášení manžela k pensijnímu pojištění, není příslušným pracovní soud (573).

344. Žaluje-li zaměstnavatel na základě služební smlouvy zaměstnanca a súčasne aj tretiu osobu, ktorá sa za prípadnú škodu, zamestnancom spôsobenú, zaručila, je pre žalobu proti zamestnancovi príslušný pracovný súd, proti zaručiteľovi však riadny súd. Sporové společenstvo (§ 77 Osp.) tu nenastane (729).

bb) zaměstnavatel jako strana

345. Pro nárok z pracovního poměru proti zaměstnavatelově pozůstalosti jest příslušný pracovní soud (921).

346. U pracovního soudu nelze uplatňovati nárok z pracovního poměru proti dědicům zaměstnavatelovým, jimž byla pozůstalost odevzdána ještě před podáním žaloby (922).

c) mezi zaměstnanci téhož zaměstnavatele.

347. Pracovní soudy nejsou příslušné pro žalobu zaměstnance o náhradu škody proti zaměstnancům téhož zaměstnavatele, opřenou o to, že žalovani nedbali bezpečnostních ohledů (829).

2. Příslušnost podle § 38.

348. Pod předpis § 38 zákona nespadá spor, že nález rozhodčího soudu, zřízeného podle kolektivní smlouvy, jest mezi stranami bezúčinný (930).

3. Příslušnost okresních soudů (§ 42).

349. V případě § 42 zák. o pracovních soudech jest příslušnost okresního soudu výlučná (571, 694).

350. Pokud nově zřízený pracovní soud nepočal svoji činnost, platí o příslušnosti pro pracovní spory v době mezi zřízením pracovního soudu a jeho aktivováním ustanovení § 42 zák. o prac. soudech. Pracovní spory zahájené v této době u řádného soudu nelze po aktivování pracovního soudu tomuto postoupiti (992).

351. Byl-li pracovní spor zahájen v době od 1. ledna 1932 do 1. září 1932 u okresního soudu, nezměnila na založené již výlučné příslušnosti okresního soudu nic okolnost, že za řízení v první stolici byl pro obvod tohoto okresního soudu zřízen a započal činnost pracovní soud (954).

352. Byl-li žalobní nárok o zaplacení více než 5.000 Kč opírán původně jen o pracovní poměr, za řízení před okresním soudem, příslušným podle § 42 zákona o pracovních soudech, pak opřel žalobce svůj nárok i o právní důvod, vyplývající z § 1435 obč. zák., ježž uplatnil pro případ, že by se stal právní důvod žaloby z pracovního poměru neudržitelný, šlo o změnu žaloby, a nesouhlasil-li žalovaný se změnou i z toho důvodu, že jest vyloučena příslušnost okresního soudu, nebylo lze změnu žaloby povoliti, třebaš byl okresní soud vzhledem k předpisu § 42 zákona o pracovních soudech příslušným k projednání žaloby opřené o pracovní poměr, bez ohledu na výši hodnoty předmětu sporu (731).

4. Výjimky z příslušnosti.

a) zaměstnanci státu.

353. Pro spor ze služebního poměru pomocného zaměstnance československých státních drah není výlučně příslušným okresní soud, a to ani za platnosti zákona o pracovních soudech (925).

b) rozhodčí soud ujednaný v hromadné smlouvě.

354. Věcně nepřislušným jest pracovní soud pro pracovní spory, o nichž z vůle stran jest rozhodnouti rozhodcům (929).

355. Stranám jest volno, by se v jednotlivém případě v obapolném srozumění vzdaly příslušnosti rozhodčího soudu, ujednaného v kolektivní smlouvě, a aby sporná věc byla vznesena na řádný soud. Pokud jest míti za to, že mezi stranami došlo k dohodě v tomto směru (574).

356. Žaloba o bezúčinnost nálezů rozhodců, na něž bylo přeneseno rozhodování kolektivní smlouvou (§ 1 odst. 3 zák. o prac. soudech), nelze podati u pracovního soudu (975).

357. I po zřízení pracovních soudů (oddělení okresních soudů pro spory pracovní) jest žaloba o zrušení rozhodčího výroku, vydaného rozhodčím soudem, zřízeným kolektivní smlouvou, podati u onoho řádného soudu, který by byl pro rozepří v první stolici příslušný, nebýti smlouvy o rozsudím, a který by byl příslušný, kdyby pro jeho obvod nebyl zřízen ani pracovní soud, ani zvláštní oddělení okresního soudu pro spory pracovní (930).

5. Změna příslušnosti.

a) delegace.

358. V pracovním soudnictví není přípustná delegace jiného soudu z důvodů vhodnosti (977).

b) změna příslušnosti úmluvou stran.

359. Příslušnost pracovního soudu nelze získati úmluvou stran, kromě případů uvedených v § 1, odst. 3. zák. o prac. soudech (828).

360. Příslušnost okresních soudů v pracovních sporech je výlučná v tom smyslu, že dobrovolné podrobení se příslušnosti jiných řádných soudů by nemělo právní účinek (694).

361. Ani akciová společnost a její zaměstnanec nemožou účinně smluviti příslušnost rozhodčího soudu bratislavské bursy pro spory ze služebního poměru (Úr. sb. 1524).

6. Zkoumání příslušnosti.

a) v první stolici.

362. Usnesení, jimž řádný soud odmítl žalobu a limine fori pro to, že je příslušný pracovní soud, není závazné pro pracovní soud. Odmítl-li pak i pracovní soud a limine žalobu

pro nepřislušnost a zrušil-li krajský soud k žalobcovu rekursu usnesení pracovního soudu a uložil mu, aby žalobu na soud přijal a o ní jednal, neměl žalovaný proti tomuto usnesení rekurs, nebylo mu však zabráněno, by nevzněl námitku nepřislušnosti pracovního soudu (978).

363. Byla-li žaloba a limine fori odmítnuta pro nepřislušnost krajského soudu, u něhož byla původně podána, neplatí ustanovení § 46, odst. 1. j. n., a rozhodnutí krajského soudu ani podle § 22, odst. 2. zák. o pracovních soudech není závazné pro pracovní soud (621).

364. Rozhodnutí rozhodčího soudu, kterým vyslovil svoju vecnú príslušnosť, nie je závazné pre pracovný súd v smysle § 22 zák. o pracovných súdoch (932).

b) ve vyšší stoliči.

365. Odvolací soud v pracovních věcech má z moci úřední dbáti jen zmatečnosti, která v tom záleží, že bylo pracovním soudem rozhodnuto o věci, která před pracovní soudy nepatří, naproti čemuž jiných případů věcné nepřislušnosti nemá si z moci úřední všimati (rozh. 27. X. 1934 R I 1265/34, Richterzeitung str. 286/XVI).

366. Zabýval-li se pracovní soud otázkou své příslušnosti jen v rámci námítky, že je příslušným rozhodčí soud gremia obchodnictva, jemuž se strany podrobily kolektivní smlouvou, a byla-li tato námitka pravoplatně zamítnuta, nevadí toto usnesení, aby byla ve vyšší stoliči zkoumána otázka, zda vzhledem k žalobnímu důvodu nebylo rozhodnuto o věci nenáležející podle §§ 1, 2 a 28, č. 3 zák. o prac. soudech, před pracovní soud (976).

II. Řízení v I. stoliči.

1. Složení soudu.

367. Provedl-li pracovní soud ústní jednání bez přisedících, ač jedna ze stran při prvním roku prohlásila, že se jich nevzdává, byla tato zmatečnost odčiněna tím, že při pozdějším ústním jednání, konaném již s přisedícími, byly výsledky dosavadního jednání zopakovány (832).

2. Ocenění sporu.

368. Jest na pracovním soudu, aby ocenil spor podle § 27 zákona. Tato vada nebyla odstraněna tím, že odvolací soud ustanovil hodnotu předmětu sporu (872).

3. Doručení.

369. Bylo-li v pracovním sporu o hodnotu vyšší než 1000 Kč usnesení pracovního soudu, jímž bylo ustanoveno ústní jednání, doručeno jen žalovanému přímo, nikoliv jeho jmenovanému zmocněnci, nelze tomuto doručení přiznati platnost a procesální účinnost; nedostavil-li se pak žalovaný k ústnímu jednání a soud vynesl k návrhu žalobce rozsudek pro zmeškání, je řízení zmatečné, ježto žalovanému byla nezákonným postupem odňata možnost před soudem projednávat (667).

4. Změna žaloby.

370. Byl-li žalobní nárok o zaplacení více než 5.000 Kč opírán původně jen o pracovní poměr, za řízení před okresním soudem, příslušným podle § 42 zákona o pracovních soudech, pak opřel žalobce svůj nárok i o právní důvod, vyplývající z § 1435 obč. zák., ježž uplatnil pro případ, že by se stal právní důvod žaloby z pracovního poměru neudržitelný, šlo o změnu žaloby, a, nesouhlasil-li žalovaný se změnou i z toho důvodu, že jest vyloučena příslušnost okresního soudu, nebylo lze

změnu žaloby povolit, třebaž byl okresní soud vzhledem k předpisu § 42 zákona o pracovních soudech příslušným k projednání žaloby, opřené o pracovní poměr, bez ohledu na vyšší hodnoty předmětu sporu (731).

5. Lhůta k plnění.

371. Zákonem o prac. soudech nebyla dotčena čtrnáctidenní lhůta k plnění, jež platí i ve sporech z pracovního poměru před prac. soudy (933).

III. Odvolání.

1. Složení soudu.

a) odvolání z rozsudku pracovního soudu.

372. Předpis § 32, podle něhož o odvoláních ve sporech o hodnotu vyšší než 300 Kč rozhoduje odvolací soud v senátě složeném ze 3 soudců z povolání, z nichž jeden předsedá, a dvou přisedících, jest rázu velicího a platí vždy, jakmile odvolací soud rozhoduje o odvoláních ve sporu o hodnotu vyšší než 300 Kč, bez rozdílu, zda jde o rozhodování o odvolání po ústním líčení či v zasedání neveřejném (668).

373. Tato zásada platí také, bylo-li v rozsudku pracovního soudu pro zmeškání odporováno toliko pro zmatečnost podle § 477 č. 4 c. ř. s. a odvolací soud rozhoduje o odvolání usnesením v zasedání neveřejném (668).

374. Strany nemohou se vzdát přisedících v odvolacím jednání (833, 935).

375. Předpis § 32 zákona o pracovních soudech je kogentní; strany nemají práva zrieknut' sa prísediacích. Zachovania tohoto predpisu všima si dovolací súd z úradnej moci (936).

376. Bol-li odvolací senát složený z troch súdcov z povolania a z jednoho prísediaceho, nebol pravidelne složený (§ 504, bod 1, Osp) (934).

377. Jednal-li odvolací soud bez účasti přisedících, jest jednání to zmatečným (833).

b) odvolání z rozsudku okresního soudu.

378. O odvoláních z rozsudků okresních soudů, příslušných pro spory pracovní podle § 42 zákona, neplatí předpis § 32 zákona, nýbrž rozhoduje o nich senát složený podle § 7 j. n.*) (952).

2. Přípustnost odvolání.

379. Odvolání z rozsudků pracovních soudů podle § 28, odst. 2 zákona o prac. soudech není dopuštěno, když žalobní nárok, o kterém měl rozhodnouti odvolací soud, stal se omezením žaloby nebo rozštěpením nároku toho rozsudkem prvního soudu věcí nepatrnou (501).

3. Odvolací spis.

a) formální náležitosti.

aa) podací místo

380. Nebyla-li žaloba o zmatečnost vznesena u pracovního soudu, který v původním sporu rozhodl o věci v první stoliči, nýbrž u soudu odvolacího, jest odvolání podati u pracovního soudu jako soudu první stoliče. Odvolací soud — bylo-li odvolání podáno u něho jako u soudu vyšší stoliče — měl je odstoupiti soudu první stoliče (834).

*) Věta pozbyla ovšem praktického významu vydáním zákona č. 251/1934 (čl. IV) o soudních úlevách (»Archiv« roč. IV str. 4—17).

bb) odvolací lhůta

331. Ustanovení § 29 zákona o pracovních soudech o patnáctidenní odvolací lhůtě platí jen o odvolání z rozsudku pracovního soudu a o odvolání z rozsudku zvláštního oddělení okresního soudu pro spory pracovní, nevztahuje se však na řízení v pracovních sporech projednávaných před řádnými okresními soudy v místech, kde nejsou v činnosti ani pracovní soudy ani zvláštní oddělení okresních soudů pro spory pracovní* (847).

332. Ustanovením § 29 zákona o pracovních soudech nebyla dotčena čtrnáctidenní lhůta k plnění, jež platí i ve sporech z pracovního poměru před pracovními soudy (933).

b) odvolací návrh.

333. Bylo-li proti rozsudku pro zmeškání podáno odvolání z důvodu zmatečnosti podle § 28 č. 4 zákona o pracovních soudech, nepochybil odvolatel, učinil-li odvolací návrh, aby rozsudek s předcházejícím řízením byl zrušen (945).

4. Všeobecné zásady odvolacího řízení.

a) všeobecně:

334. V odvolacím řízení ve sporech pracovních nelze ani obdobně použití předpisů čtvrté části prvního oddílu c. ř. s. o opravném prostředku odvolání (§§ 461 až 501 c. ř. s.), neboť zákon o pracovních soudech upravil tento opravný prostředek zvlášť a odchylně (942).

b) ve sporech přes 300 Kč:

335. V odvolacím řízení ve sporech pracovních, jde-li o předmět sporu 300 Kč převyšující, není místa pro použití předpisů čtvrté části civilního řádu soudního (§§ 461 a násl. c. ř. s.) o opravných prostředcích (692).

336. V pracovních sporech odvolací soud má konati přelíčení podle všeobecných předpisů o ústním jednání (§ 259, odst. 1 c. ř. s. a §§ 171 až 203 c. ř. s.), s omezením vycíleným v § 33/III zák. čís. 131/31, že o nových nárocích kterékoli strany nelze jednat (693).

5. Řízení neveřejné.

a) Kdy nastává:

337. Byl-li ve sporech podle zákona o pracovních soudech v odvolání uplatňován důvod zmatečnosti, jest odvolání zpravidla vyříditi v neveřejném zasedání, a to i tehdy, jde-li o spor o hodnotu přesahující 300 Kč. Odvolacímu soudu nemůže však býti zabráněno, aby o odvolání nerozhodl teprve po ústním jednání, zvláště, vznikly-li mu závažné pochybnosti, jež by bez přímého styku se stranami nebo bez provedení důkazů nebylo lze odkliditi (668, 805).

338. Bylo-li rozsudku pracovního soudu pro zmeškání odporováno jen pro zmatečnost podle § 477 č. 4 c. ř. s. (straně byla nezákonným postupem odňata možnost před soudem projednávat), rozhodne odvolací soud o odvolání usnesením v zasedání neveřejném (668, 941).

b) Důvody zmatečnosti:

aa) podle § 28, odst. 1 zák. o prac. soudech

č. 2 (soud nebyl řádně obsazen)

339. Provedl-li pracovní soud ústní jednání bez přisedících, ač jedna ze stran při prvním roku prohlásila, že se jich nevzdává, byla tato zmatečnost odčiněna tím, že při pozdějším ústním jednání, konaném již s přisedícími, byly výsledky dosavadního jednání zopakovány (832).

* Věta pozbyla praktického významu vydáním zákona č. 251/1934 Sb. z. a n. (čl. IV).

č. 3 (bylo rozhodnuto o věci, která nenáleží před soudy pracovní)

390. Zmatečností podle § 28 č. 3 jest jen, bylo-li pracovním soudem rozhodnuto o věci, jež nenáleží před pracovní soud, nikoliv též, byl-li pracovní soud věcně nepřislušný (929).

391. Jde o zmatek podle § 28, č. 3, jednal-li pracovní soud o žalobě o zrušení rozhodčího výroku vydaného rozhodčím soudem zřízeným kolektivní smlouvou (930).

392. Jestliže byl pracovní spor zahájen v době od 1. ledna 1932 do 1. září 1932 u okresního soudu a okresní soud postoupil věc pracovnímu soudu aniž bylo vydáno pravoplatné rozhodnutí, že pro spor je věcně příslušný pracovní soud, jest jednání před pracovním soudem zmatečné podle § 28 č. 3 zák. č. 131/31. Je lhostejno, že strany neučinily námitek proti postoupení sporu pracovnímu soudu a že před tím ve hlavní věci projednávaly (954).

č. 4 (straně byla nezákonným postupem odňata možnost před soudem projednávat)

393. Vada uvedená v § 28 č. 4 zák. o prac. soudech jest zmatečností i v pracovních sporech, v nichž hodnota předmětu sporu jest vyšší než 300 Kč (666).

394. Porušení ustanovení § 93 c. ř. s. zakládá zmatečnost i v pracovních sporech (§ 477 č. 4 c. ř. s., § 28 č. 4 zák. o prac. s.) (667).

395. Bylo-li v pracovním sporu o hodnotu vyšší než 1000 Kč usnesení pracovního soudu, jímž bylo ustanoveno ústní jednání, doručeno jen žalovanému přímo, nikoliv jeho jmenovanému zmocněnci, nelze tomuto doručení přiznati platnost a procesualní účinnost a nedostavil-li se pak žalovaný k ústnímu jednání a soud vynesl k návrhu žalobce rozsudek pro zmeškání, je řízení zmatečné, ježto žalovanému byla nezákonným postupem odňata možnost před soudem projednávat (667).

bb) podle § 477 c. ř. s.

396. Z důvodů zmatečnosti uvedených v § 477 c. ř. s. lze odporovati jak rozsudku odvolacího soudu dovoláním, tak rozsudku pracovního soudu odvoláním ve sporech o hodnotu vyšší než 300 Kč (666).

397. Jde o zmatečnost podle § 477 č. 2 c. ř. s., rozhodoval-li samosoudce o žalobě o zmatečnost podané u odvolacího soudu ve věcech pracovních (834).

c) Rozhodnutí.

398. Byl-li pracovním soudem ve sporu přes 300 Kč vydán rozsudek pro zmeškání podle §§ 396 a 442 c. ř. s. a v odvolání byl uplatňován jen odvolací důvod zmatečnosti podle § 28 č. 2 a 4 zák. č. 131/1931 a § 477 č. 2 a 4 c. ř. s., nelze před odvolacím soudem projednávat celou věc znovu, nýbrž jest na odvolacím soudě, aby usnesením v neveřejném zasedání zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by byla podle zákona projednána procesním soudem (668, 941).

6. Ústní odvolací jednání.

a) strany

aa) zmeškání odvolacího jednání

399. Nedostavil-li se odvolatel k odvolacímu roku, nelze z tohoto důvodu zamítnouti odvolání (803).

400. Nedostaví-li se jen jedna nebo druhá strana k odvolacímu jednání ve věci pracovní (§ 33 zák.), jest jednání provéstí se stranou se dostavivší, arci se zřetelem ke všemu tomu, co druhá strana podle obsahu spisů pracovního soudu a po případě také v odvolacím spise byla již uvedla (944).

bb) vyloučení z přednesu

401. I v pracovních sporech platí zásada, že strana, proti níž byl vydán rozsudek pro zmeškání, jest vyloučena v odvolacím řízení z přednesu, který zmeškala v první stolici (804).

402. I ve věcech pracovních je strana vyloučena v odvolacím řízení s přednesem, jež, nedostavivši se k líčení, zameškala v první stolici (940).

b) věc před odvolacím soudem projednává se znovu (§ 33)*

403. V odvolacím řízení ve sporech pracovních nelze použítí předpisu § 483 čřs. (692, 693).

404. Ve sporu o hodnotu vyšší než 300 Kč není odvolací soud oprávněn konati ústní odvolací jednání podle § 486 c. ř. s. (835).

405. Odvolací soud ve věcech pracovních může za základ svému rozhodnutí položití jiný skutkový děj, než byl zjištěn v rozsudku prvního soudu, jen tehdy, projednal-li znovu věc a provedl-li znovu důkazy (836).

406. Usnesl-li se odvolací soud na tom, že věc projedná a rozhodne sám, byl tímto usnesením vázán podle § 425, odst. 2. c. ř. s. a § 33 zák. č. 131/1931 Sb. z. a n. a nemohl dodatečně od něho upustiti (943).

407. Ustanovení § 33 zákona č. 131/1931 Sb. z. a n., že ve sporech uvedených v § 32 se věc projednává před odvolacím soudem znovu v mezích určených návrhy stran v odvolání, neznačí, že by musilo vždy nezbytně dojíti k opětnému projednání celé věci před odvolacím soudem (668).

408. V odvolacím řízení ve věcech pracovních jest provéstí důkazy zásadně přímo odvolacím soudem (937).

409. Je vadou odvolacího řízení, přečetl-li odvolací soud v pracovním sporu o hodnotu vyšší než 300 Kč svědecké protokoly, ač první soud téměř všechny svědky vyslechl přímo, a učinil-li pak na tomto podkladě odchylná skutková zjištění. Lhostejno, že strany souhlasily při odvolacím řízení s přečtením protokolů (938).

c) protokol o ústním jednání

410. O sepsání protokolu o ústním jednání odvolacím ve sporech pracovních platí předpisy §§ 207 až 217 c. ř. s., nikoliv § 493 c. ř. s. (693).

7. Rozhodnutí odvolacího soudu při ústním jednání.

a) zrušení rozsudku I. stolice

411. Ve sporech pracovních o hodnotu vyšší 300 Kč nelze použítí ustanovení § 496 č. 2 c. ř. s. o zrušení rozsudku první stolice a vrácení věci k novému projednání a rozhodnutí (692, 693, 835).

412. Odvolací soud ve věcech pracovních není oprávněn ve sporu o hodnotu vyšší než 300 Kč zrušiti rozsudek prvního soudu a vrátiti věc pracovnímu soudu k dalšímu jednání a k novému rozhodnutí (939).

* Srov. k tomu dále rozhodnutí o dovolacím důvodu vadnosti řízení (§ 503 č. 2 c. ř. s.) pod IV, 2 a, bb) tohoto »Přehledu«.

413. Dospěl-li odvolací soud ve sporu přes 300 Kč k závěru, že žalobní nárok jest důvodem po právu, měl o žalobní žádosti a o žalobcově odvolání rozhodovati rozsudkem, nebyl však oprávněn, aby usnesením zrušil rozsudek pracovního soudu a vrátil věc do první stolice k dalšímu jednání a novému rozhodnutí o žalobním nároku (837).

b) nároky namítané k započtení

414. Obmezil-li soud první stolice v pracovním sporu jednání na důvod žalobního nároku, nebyl odvolací soud oprávněn jednati a rozhodovati i o vzájemných nárocích žalovaného, namítaných jim k započtení (838).

415. Uznal-li odvolací soud odchylně od prvního soudu, že zažalovaný nárok jest po právu, byl povinen vypořádati se s nároky namítanými žalovaným k započtení a řešiti otázku, zda a pokud žalobní nárok započtením vzájemných pohledávek žalovaného zanikl. Těmu nebránilo, že první soud v důsledku svého právního názoru o nich nejednal, stačí, že byly předneseny v řízení před prvním soudem namítány (837).

416. Podstatnou částí rozsudku odvolacího soudu, které by bylo lze odporovati dovolacím důvodem § 503 č. 3 c. ř. s., není ta jeho část důvodů, v nichž odvolací soud uvažoval o vzájemných pohledávkách žalovaného, jestliže v odvolacím řízení žalovaný vůbec nevytýkal, že první soud nejednal a nerozhodl o jeho vzájemných pohledávkách a jestliže odvolací návrh nesměřoval k tomu, aby bylo o nich rozhodnuto (839).

IV. Dovolání.

1. Dovolací spis.

a) Formální náležitosti.

aa) podpis advokáta

417. Žiadosť žalobníka o ustanovenie mu advokáta v smysle §u 117, odst. 2, Osp. k dovolaciemu pojednaniu v prac. sporu nemá zákonného podkladu (947).

bb) podací místo

418. Ak bol rozsudok odvolacieho súdu doručeny odvolacím súdom, dovolacia žiadosť bola podána u odvolacieho súdu a bola týmto súdom postúpená priamo dovolaciemu súdu, nemožno ju odmietnuť ako opozdenú (946).

cc) dovolací lhůta

419. Dovolacia lehota, stanovená v 2. odst. § 34 zákona o pracovních súdech, počína sa odo dňa doručenia rozsudku odvolacieho súdu, ktoré sa stalo podľa predpisov §§ 24 a 25 vl. nar. č. 216/1931 Sb. z. a n. (946).

b) Dovolací návrh.

420. Dovolání, jež neobsahuje dovolací návrh, jest odmítnouti, ježto předpis § 506, č. 2, c. ř. s., že dovolací spis musí obsahovati též prohlášení, zdali se navrhuje zrušení nebo změna rozsudku a která (dovolací návrh), platí i ve sporech pracovních (841).

2. Dovolací důvody.

a) jednotlivé důvody

aa) zmatečnost rozsudku odvolacího soudu (§ 503 č. 1 c. ř. s.)

421. Rozsudku odvolacího soudu lze odporovati dovoláním z důvodů zmatečnosti uvedených v § 477 c. ř. s. (666).

422. Je zmatečností, jednal-li odvolací soud bez účasti přisedících (833).

bb) vadnost odvolacího řízení (§ 503 č. 2 c. ř. s.)

423. Výtka vadnosti odvolacího řízení podle § 503, č. 2 c. ř. s. jest opodstatněna již tím, že odvolací soud se neřídil předpisem § 33 zák. č. 131/1931 Sb. z. a n. (990).

424. Vadnost odvolacího řízení (§ 503, čís. 2 c. ř. s.) nelze spatřovati v tom, že se odvolací soud v pracovním sporu, projednav věc znovu, odchýlil od zjištění prvního soudu (838).

425. Jestliže odvolací soud v pracovních sporech učinil odchýlná skutková zjištění jen odchýlným hodnocením důkazů provedených pracovním soudem, aniž sám věc projednal a provedl důkazy, je dán dovolací důvod podle § 503, č. 2 c. ř. s. (979).

cc) odpor se spisy (§ 503 č. 3 c. ř. s.)

426. Je vadou odvolacího řízení, přečetl-li odvolací soud v pracovním sporu o hodnotu vyšší než 300 Kč svědecké protokoly, ač první soud téměř všechny svědky vyslechl přímo, a učinil-li pak na tomto podkladě odchýlná skutková zjištění. Lhostejno, že strany souhlasily při odvolacím řízení s přečtením protokolů (938).

427. Podstatnou částí rozsudku odvolacího soudu, které by bylo lze odporovati dovolacím důvodem § 503 č. 3 c. ř. s., není ta jeho část důvodů, v nichž odvolací soud uvažoval o vzájemných pohledávkách žalovaného, jestliže v odvolacím řízení žalovaný vůbec nevytýkal, že první soud nejednal a nerozhodl o jeho vzájemných pohledávkách a jestliže odvolací návrh nesměřoval k tomu, aby bylo o nich rozhodnuto (839).

b) *zákaz novot*

428. Ani v pracovních sporech nejsou novoty v dovolacím řízení přípustné (840, 948).

3. Řízení o dovolání.

429. V sporoch z pracovního pomeru nie je prípustné pripojenie sa k dovolaniu odporcu podľa § 531 Ops. (991).

430. Ak bol rozsudok odvolacieho súdu doručený odvolacím súdom, dovolacia žiadosť bola podána u odvolacieho súdu a bola týmto súdom postúpená priamo dovolaciemu súdu, dovolaciu žiadosť vybaví dovolací súd ihneď vo veci, bez toho, že by nariadil opätne doručenia rozsudku odvolacieho súdu súdom pracovným (946).

4. Rozhodnutí dovolacího soudu.

431. Dovolacímu soudu jest z úřadu přihlédnouti i k nevytýkané zmatečnosti, která se sběhla v řízení u pracovního soudu (843).

432. Nezabýval-li se pracovní soud dosud námitkami žalovaného ve věci samé, jest zrušiti nejen rozsudek odvolacího soudu, nýbrž i rozsudek prvního soudu a vrátiti věc pracovnímu soudu, by se obíral ostatními námitkami žalovaného proti žalobnímu nároku a pak znovu rozhodl (842).

433. Dovolání, jež neobsahuje dovolací návrh, jest odmítnouti (841).

434. Obmezil-li soud první stolice v pracovním sporu jednání na důvod žalobního nároku, ale odvolací soud přes to jednal a rozhodoval i o vzájemných nárocích žalovaného namítaných jím k započtení, jest zrušiti rozsudek odvolacího soudu a vrátiti věc prvnímu soudu, aby dále jednal a znovu rozhodl (838).

V. Stížnost.

1. Přípustnost rekursu.

a) *proti usnesení rekursního soudu*

aa) o usnesení pracovního soudu.

435. Krajský soud rozhoduje v pracovních sporech o rekursech podaných proti usnesením pracovního soudu s konečnou platností; revisní rekurs jest vyloučen (498, 845).

436. Krajský soud rozhoduje s konečnou platností o rekursu podaném proti usnesení pracovního soudu o námitce jeho věcné nepřislusnosti (498, 951).

437. Proti usnesení odvolacího soudu ve sporech pracovních, jimž bylo rozhodnuto o námitce nepřislusnosti pracovního soudu, není přípustný dovolací rekurs ani v otázce útrat (844).

438. Do usnesení odvolacího soudu, jimž změnou usnesení pracovního soudu bylo vyhověno námitce, že věc nenáleží před pracovní soudy, je dovolací rekurs nepřipustným (650).

439. Usnesení, jimž řádný soud odmítl žalobu a limine fori pro to, že je příslušný pracovní soud, není závazné pro pracovní soud. Odmítl-li pak i pracovní soud a limine žalobu pro nepřislusnost a zrušil-li krajský soud k žalobcovu rekursu usnesení pracovního soudu a uložil mu, by žalobu na soud přijal a o ní jednal, neměl žalovaný proti tomuto usnesení rekurs, nebylo mu však zabráněno, by nevnesl námitku nepřislusnosti pracovního soudu (978).

bb) o usnesení okresního soudu.

440. Předpis § 36 (2) zákona, podle něhož o rekursech rozhoduje krajský soud s konečnou platností, neplatí, nebylo-li předmětem rozhodování usnesení pracovního soudu, nýbrž usnesení okresního soudu příslušného podle § 42 zákona *) (694).

441. Proti rozhodnutiu rekursného súdu o miestnej príslusnosti súdu podľa § 42 zákona o pracovných súdoch nie je rekurs prípustný (953).

b) *proti usnesení odvolacího soudu*

442. Proti usnesení odvolacího soudu v pracovních sporech jest stížnost k nejvyššímu soudu přípustna jen za podmínek § 519 c. ř. s., pokud jím bylo rozhodnuto o odvolání proti rozsudku pracovního soudu (498).

443. Proti usnesením odvolacího soudu vdaným v pracovních sporech za odvolacího řízení, jimiž bylo rozhodováno o odvolání do rozsudku pracovního soudu, je přípustný rekurs k nejvyššímu soudu, ale jen za podmínek výtčenných v § 519 c. ř. s. (710).

444. S hlediska přípustnosti rekursu proti usnesení odvolacího soudu jest lhostejné, zdali nárok, o kterém měl rozhodnouti odvolací soud, byl věcí nepatrnou již od počátku či zdali se jí stal teprve později buď omezením žaloby nebo rozštěpením žalobního nároku v rozsudku prvního soudu. Za nepatrné jest považovati i věci, které jsou jimi v době, kdy bylo podáno odvolání, třebaš původně podle žaloby měl předmět sporu hodnotu nad 300 Kč (501).

445. Do usnesení, kterým rozhodl odvolací soud o odvolání z rozsudku prac. soudu

*) Dnes ovšem jinak se zřetelem k čl. IV. zák. č. 251/1934.

pro zmeškání, kterému bylo odporováno jen z důvodu zmatečnosti podle § 28 č. 4 zák. č. 131/31 a § 477 č. 4 c. ř. s., lze si stěžovati rekurssem podle § 36 zák. č. 131/31 a § 519 č. 1 c. ř. s. (668).

446. Zrušil-li odvolací soud z příčiny podaného odvolání rozsudek i předcházející řízení pro věcnou nepřislušnost a žalobu odmítl, jest jeho rozhodnutí podle § 36 zák. o prac. soudech konečné a další opravný prostředek nepřipustný (930).

447. Do usnesení odvolacího soudu (ve sporech pracovních), jímž byl zrušen rozsudek prvního soudu i s předchozím řízením, počínajíc doručením žaloby, ježto podle názoru odvolacího soudu byla doručena neprávem žalovanému a prvnímu soudu bez výhrady pravomoci bylo nařízeno, by zahájil jednání s pravým žalovaným, není přípustným rekurs, a to ani toho, komu byla žaloba neprávem doručena (950).

448. Rekurs proti usnesení odvolacího soudu ve sporech pracovních, jímž byl zamítnut návrh na opravu jeho rozsudku, je posuzováno podle §§ 419 c. ř. s., nikoli podle § 519 c. ř. s. (649).

2. Formální náležitosti rekursu.

449. Ve věcech pracovního soudnictví nemusí býti rekurs, a to ani rekurs k nejvyššímu soudu, podepsán advokátem (949).

VI. Mimořádné opravné prostředky.

1. Žaloba o zmatečnost.

450. Nebyla-li žaloba o zmatečnost vznesena u pracovního soudu, který v původním sporu rozhodl o věci v první stolici, nýbrž u soudu odvolacího, jest opravný prostředek podati u pracovního soudu jako soudu první stolice. Odvolací soud měl opravný prostředek, byl-li podán u něho jako u soudu vyšší stolice, odstoupiti soudu první stolice. Jde o zmatečnost podle § 477, čís. 2 c. ř. s., rozhodoval-li samosoudce o žalobě pro zmatečnost, podané u odvolacího soudu ve věcech pracovních (834).

VII. Přechodná ustanovení.

1. Zrušovací klausule.

451. Nařízení ministra pro Slov. čís. 64/20, 75/20 a 3/23 byla do dne 1. ledna 1932, t. j. do dne počátku účinnosti zákona o pracovních soudech č. 131/31 Sb. normami platnými (585, 711).

Z rozhodnutí ve věcech pracovních.

Závodní výbory

§ 5. 1193.

I. Závodní výbor nemůže žádati, aby mu předložen byl opis účetní závěrky sestavené zvlášť pro závod, na nějž se vztahuje působnost dotčeného závodního výboru, nýbrž, aby mu byla předložena účetní závěrka podniku.

II. Podnikem jest v § 5 zák. o záv. výborech míněn hospodářský celek, který sice může sestávat pouze z jediného závodu po rozumu § 1, ale může také zaujímat více takových závodů spjatých předmětem podnikání a osobou podnikatele, ve vyšší hospodářský celek. Nález nejv. spr. soudu z 18. XII. 1935, čís. 20.390/35.*)

*) Srovnej k tomu »Předložení účetní závěrky závodního výboru« v rubr. »Poznámky«.

2. Časové meze.

a) Spory zahájené před účinností zákona o pracovních soudech.

452. Byl-li spor zahájen u řádného soudu dříve, než nabyl účinnosti zákon o soudech pracovních, nebyl pracovní soud oprávněn projednávat věc, třebaže byla u řádného soudu ponechána v klidu a třebaže strany souhlasně navrhly, by věc byla postoupena pracovnímu soudu. Projednal-li pracovní soud přes to věc, jde o zmatek podle § 28, čís. 3 zák. o pracovních soudech, třebaže hodnota sporu byla vyšší než 300 Kč (828).

b) Spory zahájené v době mezi 1. lednem a 1. zářím 1932.

453. Byl-li pracovní spor zahájen v době od 1. ledna 1932 do 1. září 1932 u okresního soudu, nezměnila na založené již výlučné příslušnosti okresního soudu nic okolnost, že za řízení v první stolici byl pro obvod tohoto okresního soudu zřízen a započal činnost pracovní soud. Postoupil-li okresní soud přes to věc pracovnímu soudu, aniž bylo vydáno pravoplatné rozhodnutí, že pro spor jest věcně příslušný pracovní soud, jest jednání před pracovním soudem (před odvolacím soudem ve sporech pracovních) zmatečným podle § 28, čís. 3 zák. o prac. soudech. Lhostejno, že strany nečinily námitek proti postoupení sporu pracovnímu soudu a že před ním ve hlavní věci projednávaly (954).

c) Spory zahájené v době mezi zřízením a aktivováním pracovního soudu.

454. Spory podle §§ 1 a 2 zák. č. 131/1931 náležejí k věcné příslušnosti okresního soudu, o jehož místní příslušnosti platí § 3, i tehdy, jde-li o okresní soud, pro jehož obvod byl pracovní soud (oddělení okresního soudu pro pracovní spory) zřízen, avšak jehož činnost dosud podle vyhlášky ministra spravedlnosti vydané podle § 4, odst 2 vl. nař. č. 180/31 zahájena nebyla (992).

455. Pracovní spory, zahájené v době před zahájením činnosti prac. soudu (pracovního oddělení) u řádného soudu, nelze po aktivování pracovního soudu tomuto postoupiti (992).

VIII. Exekuce.

456. Podle rozsudků pracovních soudů lze vésti exekuci zajišťovací (846).

457. Exekuci podle rozsudků pracovních soudů nepovoluje soud pracovní, nýbrž soud příslušný podle předpisů exekučního řádu (846).

Nálezem ze dne 8. března 1934, čís. S-1674/33/6 byl stěžovatel dr. J. O. v P. odsouzen k peněžitě pokutě 500 Kč a v případě nedobytnosti k vězení na dobu 1 dne a 12 hod. pro přestupek § 29 zák. ze dne 12. srpna 1921, čís. 330 Sb. z. a n., jehož podle nálezu dopustil se tím, že nepředložil závodnímu výboru firmy Mezinárodní společnosti lůžkových vozů a expresních vlaků evropských opis účetní závěrky podniku za rok 1932, ač podle ustanovení § 5 cit. zákona byl k tomu povinen.

Stěžovatel podal proti tomuto nálezu odvolání, v němž vytýkal, že vyhověl předpisu § 5 zák. o záv. výborech tím, že předložil závodnímu výboru účetní závěrku za rok 1932 týkající se celého podniku Mezinárodní společnosti lůžkových vozů a expresních vlaků akciové společnosti v Bruselu a že účetní závěrku, týkající se reprezentace tohoto podniku pro Československo, nebyl povinen předložiti, ježto reprezentace ta ne-